

ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

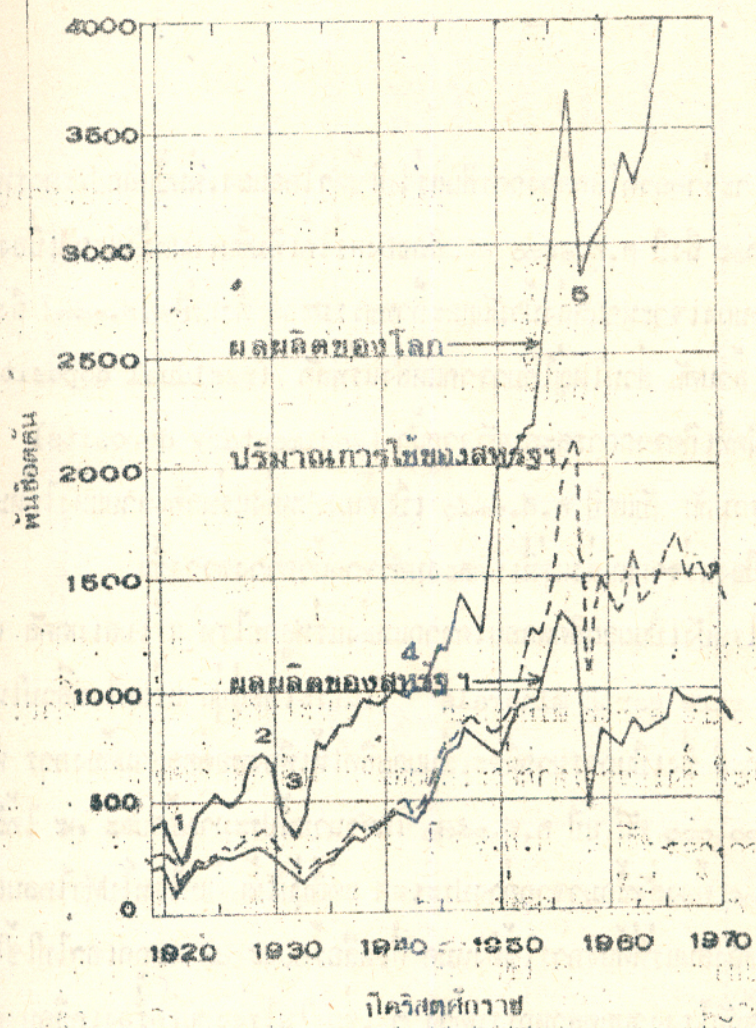
แร่แบไรท์ได้ถูกนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจตั้งแต่กลางคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ในขณะที่สหรัฐอเมริกาและประเทศต่าง ๆ ในยุโรปตะวันตกได้เริ่มขยายกิจการอุตสาหกรรม ปริมาณการผลิตของโลกและของสหรัฐอเมริการวมทั้งที่สหรัฐอเมริกาได้ส่งเพิ่มเข้าไปใช้ภายในประเทศ ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๕๐ - ๑๙๓๒ ปรากฏตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ การผลิตแร่แบไรท์ของโลก ของสหรัฐอเมริกา และปริมาณแร่แบไรท์ที่สหรัฐอเมริกานำเข้าประเทศตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๕๐ - ๑๙๓๒ มีสถิติเป็นหน่วยลานชอตตัน :

ค.ศ.	ผลผลิตแร่แบไรท์		สหรัฐอเมริกาส่งเข้าประเทศ
	ผลผลิตของโลก	ผลผลิตของสหรัฐอเมริกา	
๑๘๕๐ - ๑๘๑๔	๖.๕	๑.๒	๐.๒
๑๘๑๕ - ๑๘๑๘	๑.๒	๐.๗	-
๑๘๑๙ - ๑๘๔๔	๑๖.๗	๗.๑	๐.๘
๑๘๔๕ - ๑๙๓๒	๖๗.๕	๒๓.๕	๑๒.๕

ที่มา Brobst, Donald, A., 1973, "Barite" in United State Mineral Resources, U.S. Government Printing Office.

รูปที่ ๑ ได้แสดงกราฟผลผลิตแร่แบไรท์ของโลก ผลผลิตแร่แบไรท์ของสหรัฐอเมริกา และการใช้แร่แบไรท์ของสหรัฐอเมริกา (ผลผลิต + สินแร่ที่นำเข้า) ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๑๙ ถึง ค.ศ. ๑๙๓๒ จะเห็นว่ากราฟทั้งสามเส้นเกือบขนานกันมาตลอดจนกระทั่งถึงปี ค.ศ. ๑๙๕๕ การใช้แร่แบไรท์นอกประเทศสหรัฐอเมริกา

รูปที่ ๑ แสดงผลผลิตแม่โรห์ของโลก ผลผลิตและปริมาณการใช้แม่โรห์ของสหรัฐฯ ตั้งแต่ ปี ค.ศ. ๑๙๑๙ - ๑๙๖๖

- ๑. แสดงความตกต่ำทางเศรษฐกิจในระหว่างหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑
- ๒. แม่แม่โรห์ ได้ถูกนำมาใช้เป็นโคเจนผงสำหรับเจาะเป็นครั้งแรกและได้ทวีความนิยม
- ๓. ความตกต่ำทางเศรษฐกิจ
- ๔. สงครามโลกครั้งที่ ๒
- ๕. ความตกต่ำทางเศรษฐกิจของโลก

ได้เพิ่มขึ้นอย่างมากมายทั้งนี้เพราะว่าตลาดโลกต้องการสินแร่ไปใช้ทำโคลนผงเพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่ง จะเห็นว่าในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๒๕ ถึงปี ค.ศ. ๑๙๓๐ ผลผลิตของแร่ได้เพิ่มขึ้นเป็นครั้งแรก เนื่องจากได้เริ่มเอาแบไรท์มาใช้ทำเป็นโคลนผงจะหาแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๓๘ ถึงปี ค.ศ. ๑๙๓๖ ผลผลิตของแร่มีประมาณ ๓๒.๕ ล้านตัน ส่วนใหญ่ได้มาจากแหล่งแร่พลัด (residual deposit) ๑๗ ล้านตัน ซึ่งให้ผลผลิตมากกว่าแหล่งแร่ชนิดที่เกิดจากการสะสมตัวจากน้ำ (sedimentary deposits) และแหล่งสายแร่ (vein deposits) รวมกัน นับแต่ปี ค.ศ. ๑๙๔๐ เป็นต้นมาแหล่งแร่พลัดหลายแห่งได้หมดไป ภัยเหตุนี้ในปัจจุบันจึงได้ทำเหมืองแร่จากแหล่งแร่ที่เกิดสะสมตัวจากน้ำกว้างขวางขึ้น

นอกจากนี้แร่แบไรท์ยังเป็นผลผลิตพลอยได้จากแหล่งแร่ฟลูออไรท์ แร่เบสเมตคัล (base metals minerals) และแร่ rare earth minerals ในประเทศญี่ปุ่น แร่แบไรท์ส่วนใหญ่ได้จากโรงงานแต่งแร่ทองแดงและสังกะสี ซึ่งเป็นการยากที่จะเพิ่มผลผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งนี้เพราะ ญี่ปุ่นต้องการแบไรท์ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ตันในปี ค.ศ. ๑๙๖๒ ในจำนวนนี้ประมาณร้อยละ ๗๕ ได้สินแร่มาจากผลผลิตของประเทศอียิปต์ร้อยละ ๒๕ ต้องสั่งซื้อมาจากต่างประเทศ แต่ญี่ปุ่นใช้แร่แบไรท์ไปทำโคลนผงเพียงปีละ ๒๐,๐๐๐ ตัน หรือร้อยละ ๒๐ ของสินแร่ที่ของการใช้ทั้งหมด ที่เหลือร้อยละ ๘๐ จะถูกเอาไปใช้ในรูปของสารประกอบแบเรียม สำหรับใช้กับโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น ในโรงงานเครื่องเคลือบ กระจก เคมีภัณฑ์ ยารักษาโรค และเครื่องจักรกล ส่วนใหญ่สั่งซื้อแร่มาจากสาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศอินเดีย

รัฐบาลและเอกชนญี่ปุ่นได้คาดการณ์ล่วงหน้าไว้ว่า การใช้แร่แบไรท์จะมีถึง ๑๒๘,๐๐๐ ตันในปี ค.ศ. ๑๙๘๒ (ตารางที่ ๒) และจะต้องการสินแร่มีจำนวนถึง ๕๕,๒๐๐ ตัน หรือต้องการสินแร่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๕ และเนื่องจากวิถีทางในปัจจุบันที่จะสั่งซื้อแบไรท์จากสาธารณรัฐประชาชนจีนและอินเดียไม่สามารถที่จะกล่าวได้ว่าราบรื่นพอทั้งนี้เพราะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจราคา และการขนส่ง เพื่อที่จะรักษาเสถียรภาพและระยะเวลาในการสั่งซื้อแร่แบไรท์เข้าประเทศ รัฐบาลญี่ปุ่นจึงเบนความสนใจมาหาแหล่งซื้อวัตถุดิบในเอเชียอาคเนย์ ซึ่งรวมทั้งประเทศไทยด้วย ปริมาณสินแร่ที่ส่งเข้าประเทศญี่ปุ่นในปี ค.ศ. ๑๙๖๘ ถึงเดือนมกราคม ๑๙๖๙ จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน อินเดีย ไทย มาเลเซียและอื่น ๆ แสดงไว้ในหน้า ๘ (ตารางที่ ๓)

ตารางที่ ๒ สถิติความต้องการสินแร่แบไรท์ของผู้ใช้เป็นรายปี คิวเลขเป็นหน่วยพันเมตริกตัน

ค.ศ.	แหล่งที่มา			การเอาไปใช้		
	ผลผลิตภายในประเทศ	สั่งเข้า	รวม	ทำเกลือแบเรียมสำหรับใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม	ทำโคลนผง	รวม
๑๙๖๘ (พ.ศ.๒๕๑๑)	๖๑.๔	๓.๕	๖๕.๓	๖๒.๒	๒๐.๘	๘๓.๐
๑๙๖๙ (พ.ศ.๒๕๑๒)	๖๓.๒	๓๔.๑	๙๗.๓	๖๓.๕	๒๒.๖	๘๖.๑
๑๙๗๐ (พ.ศ.๒๕๑๓)	๖๖.๕	๒๑.๔	๘๗.๙	๗๑.๑	๒๒.๐	๙๓.๑
๑๙๗๑ (พ.ศ.๒๕๑๔)	๕๕.๐	๕.๘	๖๐.๘	๖๐.๕	๒๒.๐	๘๒.๕
๑๙๗๒ (พ.ศ.๒๕๑๕)	๖๓.๔	๒๕.๐	๘๘.๔	๘๐.๔	๒๑.๘	๑๐๒.๒
๑๙๗๓ (พ.ศ.๒๕๑๖)	๖๘.๐	๕๕.๐	๑๒๓.๐	๙๒.๓	๓๐.๗	๑๒๓.๐
๑๙๘๒ (พ.ศ.๒๕๒๕)	๓๓.๐	๕๕.๒	๑๒๘.๒	๙๓.๕	๓๐.๗	๑๒๔.๒

๑๙๗๒, ๑๙๗๓, ๑๙๘๒ เป็นค่าประมาณการ

ที่มา: ศูนย์การค่างู๊น, ๑๙๗๓, Marketing Research Program of Barite, JETRO

ตารางที่ ๓ สถิติการซื้อแร่แบไรต์จากต่างประเทศของญี่ปุ่นเป็นรายปี ตัวเลขเป็นหน่วยเมตริกตัน

ค.ศ.	สาธารณรัฐประชาชนจีน	อินเดีย	ไทย	มาเลเซีย	อื่น ๆ	รวม
๑๙๖๘ (พ.ศ.๒๕๑๑)	๗,๕๓๐	—	—	—	—	๗,๕๓๐
๑๙๖๙ (พ.ศ.๒๕๑๒)	๒๐,๘๘๐	๑๓,๑๕๑	—	—	๑๙	๓๔,๐๕๐
๑๙๗๐ (พ.ศ.๒๕๑๓)	๑๕,๐๐๐	๔,๘๓๘	๑,๑๐๐	๕๐๗	—	๒๑,๔๔๕
๑๙๗๑ (พ.ศ.๒๕๑๔)	๓,๕๐๐	๒,๐๙๓	๒๐๐	—	—	๕,๗๙๓
เม.ย.๑๙๗๒ (พ.ศ.๒๕๑๕) —	๑๕,๗๗๕	๘,๗๗๕	๗๐๐	—	—	๒๕,๒๕๐
มิ.ย.๑๙๗๒ (พ.ศ.๒๕๑๖)						

ที่มา: ศูนย์การค่างานญี่ปุ่น, ๑๙๗๓, Marketing Research Program of Barite, JETRO

สำหรับประเทศไทย ตลาดแรงแม่โรทเริ่มมีการไหวตัวและเข้ามามีบทบาทสำคัญอยู่ในวงการธุรกิจเหมืองแร่ในราวปี ค.ศ. ๑๙๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ทั้งนี้เพราะว่าในช่วงระยะเวลานี้ได้เริ่มมีการค้นหาแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติในบริเวณเอเซียอาคเนย์ แรงแม่โรทจำนวนเล็กน้อยจากภาคกลางได้เริ่มผลิตออกสู่ตลาดโลกในปี ค.ศ. ๑๙๖๐ และในช่วงระยะเวลาไล่เลี่ยกันแหล่งแร่ทั้งในภาคเหนือและภาคใต้ก็ได้เตรียมการเปิดทำเหมืองแร่ จำนวนผลผลิตได้เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว จากรายการผลิตแร่ทั่วประเทศตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๖๐ ถึงปี ค.ศ. ๑๙๖๓ (ตารางที่ ๔) จะเห็นว่าภาคใต้ที่จังหวัดนครศรีธรรมราชผลิตแร่ได้มากที่สุด รองลงไปก็แก่ภาคเหนือ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ส่วนในภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือผลิตได้ไม่มากนัก ผลผลิตของปี ๑๙๖๐ มีเพียง ๑๖,๕๘๐ เมตริกตัน และมีเพิ่มขึ้นเป็น ๒๓,๕๓๘, ๘๗,๐๘๑ และ ๑๑๑,๘๓๐ เมตริกตัน ในปี ค.ศ. ๑๙๖๑, ๑๙๖๒ และ ๑๙๖๓ ตามลำดับ ผลผลิตของปี ๑๙๖๓ ได้เพิ่มขึ้นมากกว่า ๒๐๐ เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับผลผลิตในปี ๑๙๖๐ อัตราการเพิ่มผลผลิตขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการสำรวจหาแหล่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติในเอเซียอาคเนย์ แร่ส่วนใหญ่ได้ถูกส่งไปจำหน่ายที่โรงงานผลิตโคลนผงของบริษัท IMC Drilling Mud Inc. ที่สิงคโปร์ นอกจากนี้ยังมีบริษัท Dresser International Inc. เข้ามาทำนซื้อแร่ไปเข้าโรงงานบดแร่ที่ตั้งอยู่ที่ใกล้กับสิงคโปร์อีกด้วย แหล่งแร่ใหญ่ ๆ ของประเทศเช่นแหล่งแร่ภูไม้ทอง กิ่งอำเภอคอยเค่า จังหวัดเชียงใหม่ แหล่งแร่เขาไม้ไผ่ อำเภอนาตาล จังหวัดนครศรีธรรมราช และแหล่งแร่คลองงาย-ห้วยแก้ว อำเภอกาญจนภิษุ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้เปิดเป็นเหมืองแร่ไปหมดสิ้นแล้ว ยังคงเหลือแต่แหล่งแร่บ่อหินชา อำเภอมือง จังหวัดเลย อีกแห่งเดียวที่ยังอยู่ในขั้นเตรียมการหาตลาดจำหน่าย นอกจากนี้ยังมีแหล่งแร่ อีกจำนวนมากในเกือบทุกภาคของประเทศที่พอจะเปิดเหมืองแร่ได้ และยังอยู่ในขั้นเตรียมการอีกหลายแห่ง

จึงกล่าวได้ว่าผลผลิตแรงแม่โรทของประเทศไทย จะต้องเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ คราวใดที่ยังมีการสำรวจเจาะหาแหล่งน้ำมันอยู่ในเอเซียอาคเนย์ ถ้าการสำรวจประสบผลสำเร็จพบแหล่งน้ำมันหลาย ๆ แห่งแล้ว แรงแม่โรทอีกเป็นจำนวนมากจะต้องเอาไปใช้ในการเจาะบ่อน้ำมันอย่างแน่นอน ผลผลิตแรงแม่โรทของประเทศไทยจะต้องขึ้นห้อยอยู่กับวงการเหมืองแร่ของประเทศไทยไปอีกนาน ตลาดที่คาดว่าจะได้ในอนาคตได้แก่ ญี่ปุ่น และไต้หวัน ประเทศทั้งสองนี้จะเอาแรงแม่โรทไปใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมเคมีมากกว่าใช้ทำโคลนผง

ตารางที่ ๔ สินแร่แบไรท์ที่ผลิตได้ของประเทศไทยเป็นรายปี

จังหวัด	ปี.ศ.๑๙๖๖ (พ.ศ.๒๕๑๓)	ปี.ศ.๑๙๖๗ (พ.ศ.๒๕๑๔)	ปี.ศ.๑๙๖๘ (พ.ศ.๒๕๑๕)	ปี.ศ.๑๙๖๙ (พ.ศ.๒๕๑๖)
<u>ภาคใต้</u>				
นครศรีธรรมราช	+	๓๖,๓๓๘	๖๘,๔๒๑	๕๖,๑๕๐
สงขลา	+	+	๓,๓๐๐	๖,๓๖๐
สุราษฎร์ธานี	+	๗,๓๐๐	๓,๕๐๐	๑,๖๐๐
<u>ภาคเหนือ</u>				
เชียงใหม่	๓,๘๘๐	-	๘,๕๑๐	๕๕,๑๘๐
ลำปาง	+	+	๑๓๖	๑๕๐
แพร่	+	๑,๐๕๐	-	-
ตาก	+	+	๕,๘๐๐	๑,๓๖๐
<u>ภาคกลาง</u>				
เพชรบุรี	๑๑,๖๐๐	๒,๕๕๐	๒,๘๐๐	-
ราชบุรี	๘๐๐	๘,๓๐๐	๑,๖๒๐	๓๕๐
<u>ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</u>				
เลย	+	๗,๓๐๐	๘๓๖	-
รวมผลิต(ไม่กรีกัม)	๑๖,๔๘๐	๖๓,๕๓๘	๘๗,๐๘๑	๑๑๑,๘๓๐
ผลิต(ลานบาค)	๗.๘	๓๒.๘	๕๐.๑	๕๗.๘

+ ไม่มีการผลิต - หยุดผลิต